

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.001.04.2020
P/20/001

st. bryg. Krzysztof Kędryk
Opolski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej w Opolu
Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej
w Opolu
ul. Budowlanych 1, 45-202 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. – wykorzystanie środków na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

I. Dane identyfikacyjne

<i>Jednostka kontrolowana</i>	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Opolu, ul. Budowlanych 1, 45-202 Opole ¹
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	st. bryg. Krzysztof Kędryk, Opolski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej w Opolu, od 2 lutego 2018 r.
<i>Podstawa prawna</i>	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
<i>Kontroler</i>	Damian Mielcarek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/15/2020 z 9 stycznia 2020 r. (akta kontroli str. 1, 2-5)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny – pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności – prawidłowości wykorzystania przez KW PSP w Opolu środków³ na realizację projektu finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020⁴ pn. *Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV*⁵. Ocenie podlegały w szczególności działania związane z wykorzystaniem środków europejskich na dofinansowanie realizacji Projektu. Podstawą sformułowania oceny była analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia otrzymanego przez jednostkę kontrolowaną dofinansowania oraz przeprowadzone oględziny zakupionego sprzętu. W 2019 r. łączna kwota środków (zaplanowanych, przekazanych i wykorzystanych) na realizację Projektu przez kontrolowaną jednostkę wyniosła 5 951,1 tys. zł (w tym dofinansowanie z budżetu środków europejskich wyniosło 5 058,4 tys. zł). Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego.

¹ Dalej: Komenda lub KW PSP w Opolu.

² Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm.; dalej: ustawa o NIK.

³ Z rezerwy celowej poz. 98; w części 85/16 *Województwo opolskie*.

⁴ Dalej: POLiŚ.

⁵ W ramach działania 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T i osi priorytetowej III Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, dalej: Projekt.

Ocena ogólna

III. Ocena ogólna⁶ kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie prawidłowość wykorzystania w 2019 r. przez KW PSP w Opolu dofinansowania z budżetu środków europejskich na realizację Projektu.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych w żadnym z obszarów wskazanych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

Umowa o dofinansowanie Projektu⁷ zawarta została 3 października 2017 r. pomiędzy Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie⁸ jako Beneficjentem, a Centrum Unijnych Projektów Transportowych w Warszawie jako Instytucją Pośredniczącą. Pierwotne brzmienie umowy zostało zmienione aneksem z 7 marca 2018 r.⁹ Projekt miał być realizowany od 15 marca 2018 r. do 30 stycznia 2022 r. (którą to datę wskazano jako zakończenie rzeczowe realizacji Projektu wskazaną w harmonogramie jego realizacji z 14 lutego 2018 r.). Całkowita wartości Projektu ma wynieść 258 823,5 tys. zł (w tym 220 000,0 tys. zł, tj. 85%, stanowi dofinansowanie z Funduszu Spójności¹⁰.

(akta kontroli str. 49-92, 98-140)

Komenda Główna PSP zawarła z KW PSP w Opolu 20 kwietnia 2017 r. *Porozumienie w sprawie realizacji Projektu*¹¹. Pierwotne brzmienie ww. porozumienia zostało zmienione aneksem z 4 kwietnia 2018 r. W porozumieniu tym wskazano, że Komenda Główna PSP upoważniła KW PSP w Opolu do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w kwocie przeznaczonej na realizację przypisanej jej części zadań w zakresie zakupu sprzętu, tj. 1/ ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (4 szt.); 2/ średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (1 szt.); 3/ zestawu hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego (1 szt.); 4/ zestawów do oświetlenia terenu akcji z agregatami prądotwórczymi (2 szt.); 5/ ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego do usuwania skutków kolizji drogowych (z rotatorem, 1 szt.)¹².

Całkowita planowana wartość Projektu w części przypadającej na kontrolowaną jednostkę ma wynieść 9 650 tys. zł (w tym 8 202,5 tys. zł stanowić ma dofinansowanie z budżetu środków europejskich).

(akta kontroli str. 6-40, 43-48, 91-97, 130-143)

Zgodnie z postanowieniami wynikającymi z § 3 ww. Porozumienia, KW PSP w Opolu zobowiązana była do: 1/ przekazywania Beneficjentowi dokumentów i informacji z realizacji Projektu zgodnie z przyjętymi zasadami i procedurami; 2/ ponoszenia wydatków na realizację Projektu; 3/ prowadzenia ewidencji i dokumentowania poniesionych wydatków zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami, w tym w szczególności do stosowania wyodrębnionych kodów

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁷ Nr POIS.03.01.00-00-0036/17.

⁸ Dalej: Komenda Główna PSP.

⁹ Aneks nr POIS.03.01.00-00-0036/17-01.

¹⁰ Zgodnie z § 6 aneksu do umowy o dofinansowanie z 7 marca 2018 r.

¹¹ Dalej: Porozumienie.

¹² Pozycja dodana na podstawie zapisów aneksu do porozumienia z 4 kwietnia 2018 r.

księgowych dla wszystkich operacji związanych z Projektem, przechowywania dokumentów finansowo-księgowych w postaci faktur, rachunków, informacji rzeczowo-finansowych związanych z wdrożeniem Projektu; 4/ wdrożenia przypisanej Komendzie części Projektu i prawidłowego wykonywania obowiązków wynikających z umowy o dofinansowanie; 5/ przyjęcia na stan majątku Skarbu Państwa zakupionego w ramach Projektu sprzętu oraz przekazanie w użyczenie komendom powiatowym/miejskim PSP i zapewnienie jego utrzymania w należytym stanie; 6/ natychmiastowego informowania Beneficjenta o zaistniałych zdarzeniach i okolicznościach, mających wpływ na prawidłowość wdrożenia Projektu; 7/ umożliwienia Beneficjentowi pełnej kontroli dokumentów wytworzonych przy realizacji Projektu; 8/ utrzymywania trwałości rezultatów realizacji przypisanej części Projektu przez okres pięciu lat od daty zakończenia realizacji Projektu; 9/ przestrzegania wszelkich przepisów i zobowiązań, zawartych w umowie o dofinansowanie i w Porozumieniu.

Zgodnie z postanowieniami § 2 Porozumienia Komenda Główna PSP wykonywała i odpowiadała m.in. za: a/ prawidłowość rzeczową i finansową realizacji Projektu; b/ koordynację działań w ramach Projektu; c/ monitorowanie przebiegu realizacji Projektu, d/ przedstawianie wniosków o płatność zgodnie z wytycznymi w zakresie sprawozdawczości; e/ przekazanie kopii umowy o dofinansowanie KW PSP w Opolu; f/ przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

(akta kontroli str. 93-95, 141-143)

W 2019 r. łączna kwota środków (zaplanowanych, przekazanych i wykorzystanych) na realizację zadań Projektu przez KW PSP w Opolu wyniosła 5 951,1 tys. zł (w tym 5 058,4 tys. zł stanowiło dofinansowanie z budżetu środków europejskich)¹³. Kwota przekazanych środków z budżetu środków europejskich była równa kwocie wykorzystanej (obejmującej zrealizowane wydatki).

(akta kontroli str. 47-48, 148-157, 323-332)

Decyzją Ministra Finansów z 16 stycznia 2018 r.¹⁴ udzielone zostało zapewnienie finansowania Projektu realizowanego przez KW PSP w Opolu, a jako właściwego dysponenta części budżetowej wskazano Wojewodę Opolskiego. Zapewnienie finansowania dotyczyło kwoty 6 050 tys. zł (w tym 907,5 tys. zł środków krajowych oraz 5 142,5 tys. zł z budżetu środków europejskich).

Zgodnie ze zmianą ww. decyzji z 20 maja 2019 r.¹⁵, w limicie finansowym ustalonym dla Projektu w ustawie budżetowej na rok 2019 z dnia 16 stycznia 2019 r.¹⁶ zaplanowane zostały środki w kwocie 5 951,1 tys. zł (w tym 892,7 tys. zł środków krajowych oraz 5 058,4 tys. zł z budżetu środków europejskich).

(akta kontroli str. 158-172)

KW PSP w Opolu w celu realizacji zadań Projektu złożyła w 2019 r. do Wojewody Opolskiego dwa wnioski (z 18 lutego oraz z 25 kwietnia) o uruchomienie rezerwy celowej budżetu środków europejskich (z części 83, poz. 98) na kwoty wynoszące odpowiednio 913,8 tys. zł oraz 4 144,6 tys. zł. Decyzjami Ministra Finansów z 19 kwietnia 2019 r. oraz z 11 czerwca 2019 r. dokonano zmian w budżecie środków europejskich na 2019 r. i ww. kwoty uwzględniono w wydatkach części 85/16 *Województwo opolskie*.

(akta kontroli str. 173-182, 204-213)

Dofinansowanie z budżetu środków europejskich przeznaczone na realizację zadań Projektu w 2019 r. było uruchamiane na podstawie zleceń płatności składanych

¹³ 5 058 453,53 zł.

¹⁴ Nr 20/POliŚ2020/2018.

¹⁵ Wynikającą z rozstrzygnięć postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

¹⁶ Dz. U. poz. 198.

przez kontrolowaną jednostkę do Banku Gospodarstwa Krajowego. Komenda w 2019 r. w ramach realizacji zadań Projektu złożyła osiem zleceń płatności na łączną kwotę wynoszącą 5 058,4 tys. zł. Zlecenia uwzględniały terminy i kwoty wynikające z otrzymanych faktur za sprzęt dostarczony w ramach realizacji Projektu. Przyznane dofinansowanie z budżetu środków europejskich zostało wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a środki wydatkowane były w terminach oraz w wysokościach umożliwiającą pełną realizację zaplanowanych na 2019 r. zadań Projektu.

(akta kontroli str. 43-48, 182, 201-203, 213, 224-226, 237-239, 250-252, 263-265, 286-288, 300-302, 319-322, 405-406)

KW PSP w Opolu nie była Beneficjentem Projektu i nie składała w 2019 r. wniosków o płatność. Zgodnie z ww. Porozumieniem monitorowanie przebiegu realizacji Projektu, w tym postępu rzeczowego (tj. zakładanych rezultatów i efektów wyrażonych wskaźnikami produktu i rezultatu), należało do obowiązków Beneficjenta Projektu.

(akta kontroli str. 62-143)

Zarówno w Harmonogramie realizacji Projektu¹⁷, w zawartym Porozumieniu, jak i sporządzonym przez Beneficjenta rozdzielniku pozycji sprzętowych, dla KW PSP w Opolu przewidziano w 2019 r. zakup następującego sprzętu: 1/ ciężkich samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (4 szt.); 2/ średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (1 szt.); 3/ zestawów hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego (1 szt.); 4/ zestawów do oświetlenia terenu akcji z agregatami prądotwórczymi (2 szt.).

Realizacja zadania dotyczącego zakupu ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego do usuwania skutków kolizji drogowych (z rotatorem, 1 szt.), zaplanowana została na III kwartał 2021 r.

(akta kontroli str. 62-143)

W 2019 r. w realizacji Projektu przez KW PSP w Opolu nie wystąpiły opóźnienia. W terminach zgodnych z harmonogramem oraz opisem Projektu¹⁸, Komenda poniosła wydatki i przyjęła na stan majątku Skarbu Państwa sprzęt zakupiony w ramach realizacji poszczególnych zadań w 2019 r., tj. 1/ ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (4 szt.) – II/III kwartał; 2/ średnie samochody ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego (1 szt.) – I/II kwartał; 3/ zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego (1 szt.) – II/III kwartał; 4/ zestawy do oświetlenia terenu akcji z agregatami prądotwórczymi (2 szt.) – III kwartał.

(akta kontroli str. 91-143, 183-203, 214-321)

Ww. sprzęt przyjęty został na ewidencję środków trwałych KW PSP w Opolu oraz przekazany w użyczenie podległym jednostkom, tj.: 1/ Komendy Powiatowe PSP w Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Nysie i Namysłowie otrzymały ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego; 2/ Komenda Powiatowa w Krapkowicach otrzymała średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego; 3/ Komenda Powiatowa w Prudniku otrzymała zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego; 4/ Komendy Powiatowe

¹⁷ Stanowiącym załącznik nr 3 do aneksu do umowy o dofinansowanie z 7 marca 2018 r.

¹⁸ Stanowiącym załącznik nr 4 do aneksu do umowy o dofinansowanie z 7 marca 2018 r.

w Oleśnie i w Kluczborku otrzymały zestawy do oświetlenia terenu akcji z agregatami prądotwórczymi.

Przeprowadzone oględziny w Komendach Powiatowych PSP (w Krapkowicach, w Kędzierzynie-Koźlu, w Prudniku oraz w Nysie) potwierdziły utrzymanie używanego sprzętu w należytym stanie.

(akta kontroli str. 183-203, 214-321, 336-404)

Komendant wyjaśnił, że w realizacji Projektu nie wystąpiły problemy i nieprawidłowości. W związku z powyższym nie przekazywano do Komendy Głównej PSP informacji w tym zakresie, a Komenda Główna PSP nie wydawała wytycznych i zaleceń. W KW PSP w Opolu nie przeprowadzano¹⁹ kontroli prawidłowości realizacji Projektu.

(akta kontroli str. 43-46, 333-335)

Komenda nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach realizacji zadań Projektu. Komendant na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁰, udzielił 22 lutego 2018 r. czterech pełnomocnictw do przeprowadzenia postępowań i udzielenia wspólnego zamówienia publicznego na realizację poszczególnych zadań z Projektu, odpowiednio: a/ Komendzie Wojewódzkiej PSP w Kielcach (ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego); b/ Komendzie Wojewódzkiej w Rzeszowie (średni samochód ratowniczo-gaśniczy ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego); c/ Komendzie Wojewódzkiej w Lublinie (zestaw hydraulicznych narzędzi ratowniczych o zwiększonym potencjale do ratownictwa drogowego); d/ Komendzie Wojewódzkiej w Białymstoku (zestawy do oświetlenia terenu akcji z agregatami prądotwórczymi).

(akta kontroli str. 43-46, 92, 131-135, 144-147)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Opole, 18 marca 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

Kontroler
Damian Mielcarek
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

DYREKTOR
Delegatury NIK w Opolu
.....
podpis
Iwona Zyman

¹⁹ Do dnia 22 stycznia 2020 r.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843.